

LIELVĀRDES NOVADS

LIELVĀRDE COUNTY

www.lielvarde.lv www.ledmane.lv www.jumprava.lv

LIELVĀRDE

JUMPRAVAS
PAGASTS

LĒDMANES
PAGASTS

Šajā kartē Lielvārdes novada administratīvi teritoriālās robežas iezīmētas saskaņā ar valsti apstiprināto jauno administratīvi teritoriālo iedalījumu, kurš stājas spēkā 2009. gada 1. jūlijā.
Teritorijas platība Area 225,7 km²
Iedzīvotāju skaits Population 11 491 (2009)

OGRES NOVADA TŪRISMA INFORMĀCIJAS CENTRS
TOURISM INFORMATION CENTRE OF OGRE COUNTY

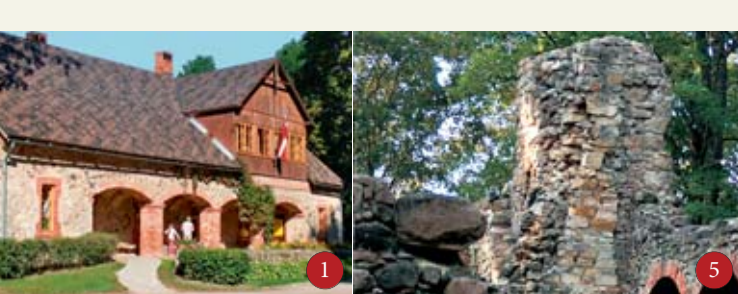
Brīvības iela 12a, Ogre, LV-5001, Latvija
T/F: +371 65071883, GSM +371 29491685
ogrestic@oic.lv www.latvijascents.lv
Darba laiks: 9.00–18.00 (V–IX) 10.00–17.00 (X–IV), sestdien, svētdien slēgts

Brīvības street 12a, Ogre, LV-5001, Latvia
T/F: +371 65071883, GSM +371 29491685
ogrestic@oic.lv www.latvijascents.lv
Working hours: 9.00–18.00 (V–IX) 10.00–17.00 (X–IV), Saturday, Sunday is closed

- Tūrisma informācija, ceļveži, kartes un suvenīri
- Informācija par tūrisma objektiem, apskates vietām, muzejiem
- Informācija par naktsmītnēm, ēdināšanu un citiem pakalpojumiem
- Atpūtas, izklaides un sporta iespējas
- Tūrisma maršrutu sastādīšana un ekskursiju organizēšana
- Gida pakalpojumi
- Kopēšana, faksu un e-pastu nosūtīšana un saņemšana, printēšana
- Tourist information, guidebooks, maps and souvenirs
- Information about tourism objects, sites, museums
- Information on accommodation, where to eat (restaurants, diners and cafes) and others services
- Recreation, entertainment and sporting facilities
- Composition of excursion routes and organization of excursions
- Guide services
- Copying, fax and e-mail sending and receiving, printing

APZĪMĒJUMI LEGEND

	Apskates objekti Interesting to visit		Degvielas uzpildes stacija • Auto serviss Filling station • Car repair services
	Ceļš ar atdalītām kustības joslām Dual carriageway		Viesnīca, motelis, jauniešu mitne • Čita naktsmitne Hotel, motel, hostel • Other accommodation
	Melnais segums Paved roads		Ēdināšana • Pasts Catering • Post office
	Grants segums Gravel roads		Muzejs • Baznīca Museum • Church
	Zemesceļš Unsurfaced roads		Medicīniskā palīdzība • Autostāvieta Medical aid • Parking
	Attālums kilometros Distance in kilometres		Pieminekļis • Estrāde Monument • Open air stage
	Lielvārde Jumprava Dzelzceļš • Stacija Railway • Station		Tīrģūs • Interneta pieeja Market • Internet access
	Dabas parka robežas Boundary of administrative unit		Interesants akmens • Lidlauks Notable stone • Airfield
LIELVĀRDE	Novada centrs Center of county		Slēpošana • Zirgu izjādes Skiing • Horseback riding
Jumprava	Pagasta centrs Center of parish		Kultūrvēsturisks objekts • Interesants dabas objekts Outstanding object of historic or cultural value • Nature object of interest
Tomieni	Ciems Village		Ievērojams kalns • Ievērojams pilskalns Outstanding hill • Outstanding castle mound
Daiļes	Viensēta (izlases veidā) Farmstead (selection)		
	Administratīvās vienības robežas Boundary of administrative unit		

APSKATES OBJEKTI INTERESTING TO VISIT

MUZEJI MUSEUM

1 **A. Pumpura Lielvārdes muzejs**
The A.Pumpurs museum in Lielvārde
Adrese Adress: "Kraujas", Lielvārde, T. +371 65053759
Muzejs atklāts 1970. gadā ar toreizējās kopsaimniecības "Lāčplēsis" leģendārā priekšsēdētāja Edgara Kauliņa svētbūv un atbalstu. Muzeja apkopoti materiāli par dzejnieku Andreju Pumpuru (1841–1902), eposu "Lāčplēsis", latviešu kultūru un vēsturi. A. Pumpurs dzimis 1841. gada 22. septembrī. Katru gadu 22. septembrī Lielvārdē ir muzeja svētki. Muzeja ēka Lielvārdē "Kraujās", kādreizējā muižas kļiets, atrodas iepretim ev. luteriskai baznīcai. Lielie akmeņi muzeija priekšā ("Lāčplēša gulta" un "Lāčplēša sega") līdz Keguma spēktaicijas uzcelšanai guļēja Daugavā, pie Lielvārdes salas, kas tagad atrodas zem ūdens. Pie Andreja Pumpura muzeja atrodas Lielvārdes parks. Muzejs piedāvā ekskursijas pa Lielvārdi, mainīgas ekspozīcijas, ģimenes godu svinības.

The museum opened in 1970 with the blessing and support of those times collective farm "Lāčplēsis" legendary chairman Edgars Kauliņš. There are collected and summarized materials about the poet Andrejs Pumpurs (1841–1902), about the epic poem "Lāčplēsis", (The Bear Slayer) Latvian culture and history. Andrejs Pumpurs was born in 1841 on the 22 of September. Each year on September 22 there is a museum celebration in Lielvārde. In the building of museum at Lielvārdē "Kraujās", former baronial estate barn is opposite to the Lutheran church. The great stones in the front of museum ("Lāčplēša gulta" (lacplēs bed) and "Lāčplēša sega" (Lāčplēsis blanket)) was lying in the River Daugava, near the Lielvārde island until the Kegums power station was built. Now this island is under the water. Near the Andrejs Pumpurs museum there is a Lielvārde park. The museum offers excursions around Lielvārde, variable exhibitions and family celebrations.

2 **Senlietu istaba – Jutas Paičas privātkolekcija**
The private collection of Juta Paiva – the antiquity room
Adrese Adress: Skolas iela 4, Jumprava, T. +371 65057753, +371 22022907
Iepriekš pietiektais To book ahead
Iespējams aplūkot mūsu tautas pagātnes liecības – darbarīkus, sadzīves priekšmetus, mūzikas instrumentus, mēbeles, grāmatas u.c.

It is possible to look at our nation’s evidences of the past – tools, household objects, music instruments, furniture and books.

3 **Jumpravas pagasta vēstures ekspozīcija**
The exposition of the Jumprava parish history
Adrese Adress: Daugavas iela 6, Jumprava, T. +371 65057616
Jumpravas kultūras namā. Vēsta par Jumpravas kā vietas vēsturi kopš 13. gs. In the Jumrava recreation centre. It informs about the history of Jumprava as a place since 13th century.

4 **V. Miķelsona trimdas literatūras Grāmatu kļets**
The Book barn of V. Miķelsona banishment literature
Adrese Adress: Parka iela 3, Lielvārde, T. +371 29231470
Sākta veidot 1991. gadā, pateicoties trimdā dzīvojošā latvieša Viļa Miķelsona sūtījumiem, tiek papildināta vēl šodien, jebkuram interesentam iespējams iepazīties ar grāmatām.

It has been made in 1991, because of the deliveries of Latvian Vilis Miķelsons who was living in the banishment. It is supplementing up to the present time. It is possible to acquaint any people with those books.

PILIS UN MUIŽAS CASTLES AND BARONIAL ESTATES

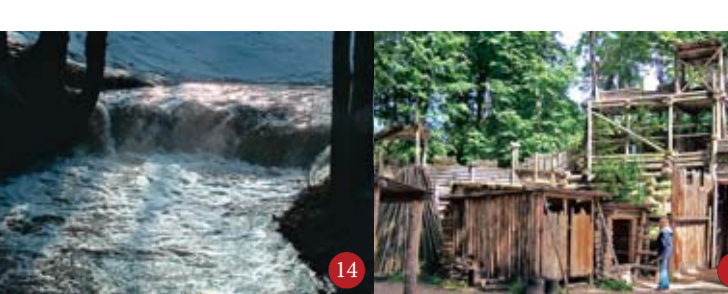
5 **Lielvārdes bruņinieku pilsdrupas**
The Lielvārde knight castle ruins
Adrese Adress: "Kraujas", Lielvārde, T. +371 65053759
Atrodas Lielvārdes muižas parkā. Celta 13. gs. pēc vācu krustnešu norādījumiem, piederējusi Rīgas arhibīskapam. Drupas iekonservētas 1987. gadā pēc arhitekta G. Erdmana projekta. Vietējās nozimes arheoloģijas piemineklis. It is located in the Lielvārde baronial estate park. The castle was built in 13th century by German crusader instructions, was owned by Riga archbishop. The ruins were laid up in 1987 by the project of architect G. Erdmanis. It is the local consequence archaeology monument.

6 **Uldevena pils**
The Uldevena castle
Adrese Adress: Parka iela 3, Lielvārde, T. +371 29465792
Atrodas autoceļa Rīga-Daugavpils 54. km. Izveidota 1997. gadā Rembates parkā pie Daugavas. Mākslinieks Agris Liepiņš un nedaudzī entuziasti aizsāka būvi, kas varētu izskatīties kā Indriķa hronikā pieminētā Lielvārdes vecākā Uldevena pils. Uldevena pils nav konkrēta pilskalna rekonstrukcija, tās aizsargsienas un dzīvojamās ēkas veidojot izmantoti dažādās apdzīvotās vietas atstāto būvju paraugī (Mežotnes, Talsu, Rujauas, Teniskalna, Jersikas pilskalnā, Rīgas ciemā u.c.), tādējādi veidojot kopēju baltu virsaišu pilskalnu–ideālkonstrukciju. Iespējams sarīkot senlatviešu kāzu rituālu.

It is located in 54 km near the Rīga-Daugavpils road. The castle was made in 1997 in the Rembate Park near the River Daugava. This building construction was started by the artist Agris Liepiņš and some enthusiastic. It could look like the old Uldevena castle mentioned in chronicle of Indriķis. This castle is not a particular reconstruction of hill fort, making its safety wall and dwelling houses there are used building samples found in different populated areas (Mežotne, Talsi, Rauna, Teniskalna, Jersikas hill fort, Riga village and others) thereby building a common chief hill fort of the Balts – the ideal construction. It is possible to organize the wedding ritual of old Latvians.

BAZNĪCAS CHURCHES

7 **Lielvārdes ev. luteriskā baznīca**
The Lielvārde Lutheran church
Celta 1747. gadā. Pirmajā pasaules karā baznīca nopostīja. Mācītājs Pauls Gailītis panāca, ka 1931. gadā sāka atjaunot baznīcu. Tajā laikā dievkalpojumi, laulības un kristības notika mācītājmuižā, vēlāk arī tautas namā un park brīvā dabā. Baznīcu pabeidza 1932. gadā. 1938. gadā baznīca ieguva Lielvārdes dzelzceļa aizsargu organizācijas dāvinājumu – Kārļa Miesnieka altārgleznu "Jēzus Getzemes darzā". Baznīcas labiekārtošanai līdzekļus devis arī Kārlis Ulmanis. Baznīca ir valsts nozimes arhitektūras piemineklis, savukārt, altārglezna, altāris, kancele un baznīcēnu soli ir valsts nozīmes mākslas pieminekļi.

It is built in 1747. In the World War I the church was destroyed. The priest achieved that in 1931 started rebuilt the church. At that time church services, marriages and immersions took place in vicarage, later also in public house and even in the open air. The church was finished in 1932. Than in 1938 the church got a donation from the Lielvārde railway guard organization – the altar pain-tinġes of Kārlis Miesnieks "Jesus in the Getzemene garden". For the improvement of the church that got the funds from Kārlis Ulmanis. The church is a state consequence architectural monument, but the altar painting, altar, pulpit and churchgoer benches are state consequence art monuments.

8 **Lielvārdes Romas katoļu baznīca**
The Lielvārde Rome Catholic church

Adrese Adress: Meža iela 18, Lielvārde, T. +371 65053199
1936. gadā A. Stradiņš izstrādāja lūgšanu nama projektu. 1939. gadā tika ielikti pamati un 1940. gadā 18. augustā priesteris J. Pudāns vadīja Svēto Misi jaunajā namā, kur vāreja saiet apmēram 80 cilvēku, bet bija ieradušies vairāk nekā 100. 80. gadu beigās priesteris P. Odiņš ierosināja celt jaunu dievnamu, bet tajā laikā dabūt tādu atļauju bija neiespējami, tāpēc tika nokārtoti dokumenti par baznīcas paplašināšanu. 1989. gadā pēc vietējo arhitektu projekta apkārt vecejai baznīcai ielika jaunās celtnes pamatus. 1992. gada 25. oktobrī atklāja jauno baznīcu 500 apmeklētājiem.

In 1936 A. Stradiņš developed the project of the church. In 1939 the fundamental were put and in 1940 on 18 of August the priest was leading the Mass in the new building where could come together about 80 people, but there were more than 100. In the end of 80’s the priest P. Odiņš proposed to build a new church, but in those times to get such permission it was impossible and therefore the documents on the enlargement were arranged. In 1989 by the project of local architects there were put the new building fundamental around the old one. In 1992 on the 25th of October the new church was opened to 500 visitors.

9 **Lielvārdes Sv. Nikolaja pareizticību baznīca**
The Lielvārde St. Nicolas Orthodox Church
Adrese Adress: "Svētīni", Lielvārdes novads, T. +371 65053061, +371 29342303
Celta 1847. gadā "Svētīnos". Pirmā pasaules kara laikā baznīca tika nopostīta. 1928. gadā uzceltais dievnams bija koka ēka ar skaidu jumtu. Tas drīz nodega. 1936. gadā baznīcu atjaunoja. Padomju laikā dievnamā iekārtoja dzīvokļus. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Sv. Nikolaja pareizticību baznīcā atkal notiek dievkalpojumi nelielam ticīgo skaitam, taču pati ēka ir avārijas stāvoklī. Built in 1847 in "Svētīni". In the World War I the church was destroyed. In 1928 built church was a wooden building with shingle roof. The church soon burnt down. In 1936 the church was rebuilt. In the Soviet times there were apartments in the church. After the independence retrieval in the St. Nicolas Orthodox Church there are taking places the church services for the few faithful, but still the building in bad condition.

10 **Jumpravas ev. luteriskā baznīca**
The Jumprava Lutheran church
Adrese Adress: "Dzelmes", Jumpravas pagasts
Laikā no 1931. līdz 1934. gadam tika atjaunota 1830. gadā celtā un Pirmajā pasaules karā nopostītā baznīca, arhitekts T. Hermanovskis. Pēc Otrā pasaules kara baznīca draudzei atsvaināta. Tika uzspriecināta torna daļa un ilgus gadus tā kalpoja kā noliktava. Draudzei baznīcu atviesa 1991. gadā, iesvētīja 1998. gadā. Dievnamā skatāma S. Jākabsones gleznotā altārglezna, kas reizē ir arī mākslinieces dāvinājums dievnamam. Kopš 1999. gada baznīcā katru gadu Veļu laikā notiek garīgās mūzikas koncerti, kas šobrīd ir kļuvuši par tradīciju.

The church which was built in 1830 and destroyed in World War I was renovated during the 1931–1934. Its architect was T. Hermanovskis. After the World War II the church was forfeited from the benefice. The tower part was exploded and for a long time it was a storage. The benefice got back the church in 1991 and it was sanctified in 1998. In this church you can look at the altar painting painted by S. Jēkabsons and also it is a donation from this artist. Since 1999 in the church the sacred music concerts takes place during the Ghost time period. Now these concerts becomes as a tradition.

11 **Lēdmanes Sv. Apustuļu Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīca**
Lēdmane St. Peter and Paul Roman Catholic Church
Adrese Adress: Lēdmanes pagasts, T. +371 65058868, +371 26188320
Dievnams ir tapis pateicoties gulbūvju meistaram Tālim Salam. Projekta autors un būvprojekta vadītājs ir arhitekts J. Liepa. Tas iesvētīts 1907. gada 29. jūnijā. Dievnams paredzētas 140 vietām. Pirmā katoļu gulbūku baznīca Latvijā. The church was built thanks to Tālis Sala, a master log builder. The project author and site manager was architect J. Liepa. The church was consecrated on June 29, 2007, it holds 140 people. It is the first log church in Latvia.

DABAS OBJEKTI, PARKI, DĀRZI, TAKAS THE NATURE SPECIMENS, PARKS, GARDENS, PATHS

12 **Lielvārdes muižas parks**
The Lielvārde baronial estate park

Adrese Adress: "Kraujas", Lielvārde, T. +371 65053759
Valsts nozīmes aizsargājams dabas objekts, tajā atrodas arī Lielvārdes pilsdrupas. Parka reljefs ir līdzens ar diviem nocietinājuma grāvjiem. Sai vietai raksturīga pievilcīga ainava. Parkā iekārtots koka skulptūru dārzs. Skulptūras veidojās stādījis "Doma" tēlnieki Jāņa Karlova vadībā, gatavojoties A. Pumpura eposa "Lāčplēsis" simtgadei. Dabas piemineklis – aizsargājami dendroloģiski stādījumi. The national consequence protected nature specimen, there are also Lielvārde castle ruins. The relief of the park is in level with two fortification ditches. This place has very fascinating view. There is located wooden sculpture garden in this park. These sculptures were made by sculptors of studio "Doma" under the guidance of Jānis Karlovs, preparing for the century of A. Pumpurs epic poem "Lāčplēsis". Natural preserve – protected dendrology plantations.

13 **Rembates muižas parks**
The Rembate baronial estate park

Valsts nozīmes aizsargājams dabas objekts. Parks 13 h platībā aizņem teritoriju no dzelzceļa stacijas Lielvārdē pāri Rīgas-Daugavpils šosejai līdz Daugavas krastam. To sāka veidot ap 1858. gadu kā ainavu parku pie Rembates muižas. Parkā ir diķis, kas apņēm sauszemi, veidojot savdabīgu salīņu, uz kuru ved celiņš. 1968. gadā salīnā piešķirts Spīdalas vārds. Salīnā notiek koncerti, dejas un teātra izrādes. Parka teritorijā, pamatojoties uz arhitektes Ilzes Māras Janelis izstrādāto Rembates muižas rekonstrukcijas un atjaunošo stādījumu priekšlikumu, Lielvārdes pilsētas dome veic labiekārtošanas darbus. Veicot diķa rekonstrukciju, parkā tika atsegta ūdenskritumu kaskāde. Parka teritorijā atrodas arī Idevena pils.

A nationally significant protected nature area. This park takes up 13 h from the railway station Lielv rde across the Rīga-Daugavpils road to the banks of the River Daugava. The park was established in about 1858 as a scenic park near the Rembate baronial estate. In this park there is a pond that encircles dry land, thereby forming a unique island which can be reached by a path. In 1968 this island received the name Spīdala. It is a venue for many concerts, theatre performances and dances. Lielvārde City Council continues to make improvements in the park territory based on the Rembate baronial estate park reconstruction and landscape restoration plans developed by architect Ilze Māra Janelis. During the reconstruction process a 19th century waterfall cascade was uncovered. The Uldevena castle is also located in the park territory.

14 **Rumbiņas ūdenskritums**
The Rumbiņa waterfall

1,2 metru augsts ūdenskritums uz Rumbiņas upites, devona perioda dolomīta atsegums. Geoloģisks un geomorfoloģisks dabas piemineklis.

It is 1,2 high waterfall at the River Rumbiņa, Devonian period dolomite outcrop. It is geological and geomorphological natural preserve.

15 **Katrinās piemiņas vieta**
The Catherine memorial site
Ir saglabājušās leģendas, kas liecina par notikumu 17. gs., kad kā ragana sārtā sade-dzīnātā kāda Lielvārdes meitene Katrīna. Saglabājusies nosaukumi Rātskalns, uz kura atradušies soģi, un Kačas kalns – soda vieta. Pašlaik abi kalni ir nolīdzināti. Kalnu atrašanās vieta – pie Kapu līcīša, apmēram 150 m no Rīgas-Daugavpils šosejas. 1991. gada 13. septembrī šajā vietā tika atklāts Jura Zihmaņa piemiņas akmens Katrinai – akmeni cirsts metienes tēls, kas ļaus rīgušās debesis.

There is a survived legend that gives proof about event in 17th century, when some girl Catherine from Lielvārde was burnt as a witch in fire. There are survived names Rātskalns (town council mountain) where judges stood, and Kačas kalns (Caccia mountain) – the place of punishment. Now these mountains are smoothed. The location of these mountains is near the Kapu licitis (Grave basin), almost 150 m from Rīga-Daugavpils road. In the year 1991 on the 13 of September in this place was unveiled Juris Zihmanis memorial stone devoted to Catherine – there is cut a girl’s personage in this stone which is looking at the sky.

16 **Vangusalu Dinamarkas akmens**
The Vangusalu Dinamarkas stone
Akmens kādreiz bijis novietots pie Vangusalu mājām uz četru pagastu – Lielvārdes, Lēdmanes, Rembates un Jumpravas robežas. 20. gs. 60. gadu beigās no savas sākotnējās vietas tas aizvilkts 300 m Dr virzienā. Pēc zinātnieka Jāņa Urtāna sākotnējais akmens ir 2,7 m garš, 1,8 m plats, 1,5 m augsts. Akmeni iekaltas divas zīmes: bīskapa zīzlis un krusts (zīmes augstums 85 cm, platumš 75 cm) un aplis ar krustu vidū. Zīzlis un krusts ir Rīgas arhibīskapijas pašuama zīmē un norāda, ka Livonijas ordeņa valsts pastāvēšanas laikā (13–16. gs.) Sīs zemes pie Daugavas ietilpa Rīgas arhibīskapijas teritorijā un iemārkētas pie Vangusalām.

This stone once was situated near the Vangusalu house on the border of four parishes – Lielvārde, Lēdmane, Rembate and Jumprava. In the 20 of century at the end of 60’s it was dragged away 300 m to South direction from its initial position. After the measuring by scientist Jānis Urtāns this stone is 2,7 m long, 1,8 wide and 1,5 high. In this stone there are cut two signs: the bishop stick and cross (this sign high is 85 cm, wide 75 cm) and small circle with the cross in the middle. The stick and cross are the property signs of Riga archbis-hopric and indicats that during the Livonia order state existence (13–16 cent-ury) these signs near the River Daugava was in the territory of Riga archbis-hopric and was marked near the Vangusalas.

17 **Dzejas ozoli**
The poetical oaks
Adrese Adress: Kaibala, Lielvārdes novads
Pie Kaibalas ietekas Daugavā 1971. gada 21. septembrī tika iestādīti trīs ozoliņi. A. Pumpura muzeja sēde tika nolemts atjaunot Auseklā apdziedātos ozolus, nosaucot tos par Dzejas ozoliem. Pirmo ozoliņu stādīja A. Pumpura dzimtas pārstāvi – dēls Indriķis Pumpurs, mazdēls Andrejs Pumpurs un citi radinieki. Otro stādīja dzejnieki un rakstnieki, trešo – saimniecības "Lāčplēsis" pārstāvi. There were planted three oaks near the Kaibala outfall in the River Daugava in 1971 on the 21 of September. In the meeting of A. Pumpura museum there was decided to restore the oaks sung by Auseklis and giving those names as Dzejas ozoli (the poetical oaks). The first oak was planted by A. Pumpurs family members – son Indriķis Pumpurs, grandson Andrejs Pumpurs and others relatives. The second was planted by poets and writers, the third by representatives of kolkhoz "Lāčplēsis".

18 **Jumpravas “Gaiļi” dabas taka**
The Jumprava “Gaiļi” nature trail
Adrese Adress: "Gaiļi", Jumpravas pagasts, T. +371 29423278, +371 65057678
2,7 km gara meža iezinas taka, iepazīstina ar dzīvi mežā, ar Latvijas mežos sasto-pamajiem augiem. Iespējams redzēt kontrastu: kopts-nekopts mežs. Taka piemērota ģimenēm ar bērniem un jaunākā skolas vecuma skolēniem. Akmeņu kolekcija, svezējumu stādījumi. 2001. gadā šī zemnieku sēta ieguva pirmo vietu konkursā "Latvijas sakoptākais mežpašums".

It is 2.7 km long forest cognitive trail, it introduces with the life in forest and with the plants that can be seen in Latvia’s forests. It is possible to see the contrast: spruce forest and shabby forest. The trail is for the families with children and for junior grades children. There are stone collection and foreigner plan-tation. In 2001 this place got first price in the contest "The spruced forest estate in Latvia".

19 **Ziedu audzētava “Kopas”**
The floral farm “Kopas”
Adrese Adress: Lēdmanes pagasts, T. +371 29433092
Seit valda mūžiņa vasara. Vērienīgās siltumnīcās aizņem vairāk nekā 2100 m² lielu platību, tiek audzēti ziedi Rīgas publikai (rozēs, frēzijas, pukuzirni). Here is the eternal summer. The huge greenhouses take more than 2100 m² large area. The flowers are growing for the consumers in Riga (roses, freesias).

PIEMINEKĻI UN PIEMIŅAS VIETAS THE MONUMENTS AND MEMORIAL SITE

20 **Lāčplēša kapi**
The Lāčplēša cemetery
Pirmie apbedījumi no 18. gs. Kapos uzstādīti pieminekļi bijušajam kolhoza "Lāčplēsis" priekšsēdētājam Edgaram Kauliņam (autors Andrejs Jansons), dzejnieka Andreja Pumpura tēvam Indriķim Pumpuram (autore I. Grīse) u.c. These are first burial from 18th century. In these cemeteries there are mounted

monuments for the former kolkhoz "Lāčplēsis" chairman Edgars Kauliņš (author Andrejs Jansons), for the poet Andrejs Pumpurs father Indriķis Pumpurs (author I. Grīse) and others.

21 **Draudzes skolas piemiņas akmens**
The parochial school memorial stone

Tika uzstādīts 1979. gada 22. septembrī, vietā, kur atradās draudzes skola. To vei-dojis akmeņkalis Jānis Lapsa. Šajā skolā mācījās Andrejs Pumpurs (1853–1856) un par skolotāju strādāja Miķelis Krogzemis –dzejnieks Auseklis (1872–1874).

It was placed in 1979 on the 22 of September instead of parochial school. The stone is made by stonemason Jānis Lapsa. In this school was teaching A. Pumpurs (1853–1856) and as a teacher there worked Miķelis Krogzemis – a poet Auseklis (1872–1874).

22 **Piemineklis 1905. gada cīnītājiem**
The monument in honour of 1905 soldiers

Adrese Adress: Lielvārde
Atrodas autoceļa Rīga-Daugavpils kreisajā pusē aiz Ūbeļu kroga. Šajā vietā 1905. gada 28. novembrī notika tā sauktā Lielvārdes kauja, kad revolucionāri aiz-turēja uz Rīgu bēgošos apkārtejo mažiņu baronus. Tēlnieks A. Gailītis.

It is situated on the left side of Rīga-Daugavpils road behind the "Ūbeļu" pub. Near this place was happened so called Lielvārde fight in 1905 on 28th November, when revolutionists hold up the local baronial estate baronage who were escaping to Riga. The sculptor of this monument is A. Gailītis.

23 **Piemīņas akmens Staļinisma represiju upuru 1945–1949**
Stalin repressive victims

Adrese Adress: Jumpravas pagasts
Uzstādīts 1990. gada 14. jūnijā. Akmens izgatavots Suntuāz akmeņkaļu darbnīcā par kooperatīvās sabiedrības "Jumprava" līdzekļiem. It was established in 1990 on the 14th of June. The stone is made in Suntuāzi stonemason workroom using resources from the co-op company Jumprava.

24 **Piemīņas akmens Lēdmanē**
The Lēdmane memorial stone
1990. gada 25. martā pie Lēdmanes pagastnama atklāts piemiņas akmens 1949. gada padomju okupācijas režīma izvesto un bojā gājušo piemiņai. Autors Aivars Neško, to finansāli atbalstīja kopsaimniecība "Lēdmane". Uz akmens Kārļa Skalbes vārdl "Es sapni par dzimteni pagālvī līksu". Akmeni iesvētīja Latvijas ev. luteriskās baznīcas arhibīskaps Kārlis Gailītis.

The memorial stone was discovered in honour of deported and people of the regime of sovet occupation in 1949 on the 25th of march. It was discovered in 1990 on the 25. The author is Aivars Neško and was financially supported by the collective farm "Lēdmane" on the stone there are words by K. Skalbe "The dream of my motherland I will place under the bolster".

25 **Piemineklis Otrajā pasaules karā kritašajiem**
The monument in honour of killed soldiers in World War II

Adrese Adress: Skolas iela 10, Lielvārde
Piemineklis atklāts 1974. gadā 6. oktobrī, uz tā dzejnieka Roberta Roždestvenska vārdi "Kritašo piemiņas cienīgi esiet!"

The monument was exposed in 1974 on 6th October, thereupon the words of Roberts Roždestvenskis "Being in memory worthy of killed in battle!"

INTERESANTI APSKATES OBJEKTI INTERESTING VISITATION OBJECTS

26 **Lobes ūdenszirnavas**
The Lobe watermill
Adrese Adress: Lēdmanes pagasts
1904. gadā celtais dzirnavas ir valsts nozīmes arhitektūras un tehnikas piemineklis. Seit komponists Eduards Rozenštraus sarakstīja dziesmu "Vecās dzirnas". In 1904 built watermills is the state consequence architectural and technical monument. The composer Eduards Rozenštraus wrote the song "Vecās dzirnas" (the old hand-mill)

AMATNIEKI THE TRADESMAN

27 **Mucinieks Dīns Sumerags**
The cooper Dīns Sumerags
Adrese Adress: Putnu iela 1, Lielvārde, T. +371 29256577
Iepriekš pietiektais To book ahead

Latvijā vecākā mucinieku dzimta, darbu veic jau piektā paaudze. Meistars turpina seno tehnoloģiju tradīcijas un darina ozola un oša mucas. Stāstījums, mucu vārīšanas, savilkšanas, stīpošanas un galdniecības darba procesa vērošana. Mucu un pirts koka baseinu-kubulu, pirts kipišu pasūtīšana un iegāde.

This is the oldest cooper family; the work is done already by fifth generation. The master continues longstanding technology traditions and is making the oak tree and ashen barrels. It is possible to listen in the story about these barrels making, to see the process of barrel boiling, constriction, to cooper and carpenter’s work. You can order and buy barrels and hothouse wooden basins and dippers.

28 **“Apsēstais” metālkalvis Guntis Kalniņš**
“Obsessed” blacksmith Guntis Kalniņš

Adrese Adress: Laimdotas iela 27, Lielvārde, T. +371 26311449, www.metaladarbi.lv
Guntis Kalniņš jau 19 gadus strādā ar metālu. Kā apliecinājums tam ir Latvijas amatniecības kameras diploms un Vācijas amatniecības kameras sertifikāts. Interesantieta metāla apstrādes procesa iespējams vērot klātienā.

All ready 19 years blacksmith Guntis Kalniņš works with metal. As a confirmation of this is he, he has a certificate granted Latvian Chamber of Crafts and The Ger-man Chamber of Crafts. For those who are interested in metal handling process there is possibility to observe him in the workshop.

29 **Šūšanas darbnīca “Āres”**
Tailoring workshop “Āres”
Adrese Adress: "Vecavoti", Lēdmanes pagasts, T. +371 28266886, +371 26792414
Šūšanas darbnīca "Āres" intereseentiem piedāvā iepazīt dažādu tekstilizstrādājumu tapšanas gaitu – iespējams uzzināt, kā top liturģiskas apģērbī, dēju kolektīvu tērpi, krēslu pārvalki, galda svārkī un citas interesantas lietas. Tailoring workshop "Āres" offer to explore different kinds of textile making processes. In "Āres" you can find out how liturgical clothes, clothes for dancers, chair covers, table skirts and other interesting things are developed.

NAKTSMĪTNES ACCOMODATION

Viesnīca **Kaite** **LIELVĀRDES OSTA**

Krasta iela 2, Lielvārde

T. +371 65053041

www.lielvardesosta.lv

Istabu skaits Room number 9

Vietu skaits Place number 18 (+9)

60 km no Rīgas 60 km from Riga

Viesu māja **Guest house DAUGAVIŅA**

Lāčplēša iela 35, Lielvārde

T. +371 65055017, +371 29263691

www.daugavina.viss.lv

Istabu skaits Room number 6

Vietu skaits Place number 16 (+14)

54 km no Rīgas 54 km from Riga

